

877000

א

בבית משפט המחוזי

בתל-אביב

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו
ד"ר נ' יפאורה - תכור כני"מ
ח"צ 16-09-66501
סוג עניין: תובענה ייצוגית
תאריך פתיחה: 28 ספטמבר 2016
רמת חסיין: פתוח לציבור

פזית יהב ת.ז. 25234758

ע"י ב"כ עו"ד שרון ענבר פדלון ואו טלי לופו
מרחוב הנופר 4/17, קריית-השרון, נתניה
טל': 054-3334282, 054-3116123 פקס': 072-
2329097

התובעת:

- נגד -

בית המשפט המחוזי תל אביב	
התביעה 28-09-2016	
הננת	703
חתימת המקבל	

יפאורה- תכור בע"מ 511455685
מדרך גד פיינשטיין, רחובות 76385

מהות התביעה: כספית, הצהרתית, נזיקית, חוזית, עשיית עושר ולא במשפט והפרת חוק הגנת הצרכן, התשמ"ה-1971, צו הגנת הצרכן סימון ואריזה של מוצרי מזון- תשנ"ט 1998 הוראות תקן ישראלי 1145- סימון מוצרי מזון ארוז מראש.

הסעד המבוקש: כספי, הצהרתי, צו עשה.

סכום התביעה של התובעת: 5.75 ₪.

סכום התביעה ביחס לכלל חברי הקבוצה: אינו ניתן להערכה בשלב זה, אולם לצורך סבור האוון מוערך כ- 2,700,000 ₪.

תובענה ייצוגית

בית- המשפט מתבקש להורות בזאת כדלקמן:

- א. לקבל את התביעה להלן כתובענה ייצוגית מכוח חוק תובענות ייצוגיות התשס"ו- 2006 (להלן: "החוק").
- ב. להגדיר את הקבוצה שבשמה מוגשת התביעה בהתאם לסעיף 10א לחוק תובענות ייצוגיות כדלקמן:

"כל הצרכנים, אשר רכשו את המוצר "מיץ עגבניות עשוי מרכז בתוספת מלח" של המותג "ספרינג" מתוצרת הנתבעת, וכל זאת במהלך 7 השנים האחרונות."

(להלן: "חברי הקבוצה")

***רצ"ב תצהיר התובעת סומן כ-נספח ב' לבקשה

פתח דבר - רקע כללי

1. התובענה, שאישורה כתובענה ייצוגית מתבקש כדלקמן ושהוגשה במקביל להגשת הבקשה דנא, עוסקת בהפרה בוטה ויסודית של הוראות **תקן ישראלי רשמי 1145 (סימון ואריזה של מוצרי מזון)** שהינו תקן רשמי ומחייב הן שלעצמו והן מכוח צו הגנת הצרכן סימון ואריזה של מוצרי מזון-תשנ"ט 1998.
2. עובדה מובהקת בעניינו מלמדת כי המשיבה בחרה להותיר את המידע אודות שיעור רכיב "מיץ העגבניות המרוכז" שבמוצרה עלום וללא סימון שיעורו המדויק **מסך רכיבי המוצר**, וזאת חרף החובות החקוקות המחייבות את ציון שיעורו המדויק.
3. יתרה מכך, אין המדובר במיץ אשר נסחט מעגבניות טריות, אלא ממיץ ששוחזר ממיץ עגבניות מרוכז על- ידי מיהול במים (ראה **התקן הישראלי הספציפי החל על המוצר, ת"י 357 "מיץ עגבניות"**), כאשר רכיב המים שבמוצר הינו ראשון בסדר מניית הרכיבים שבמוצר, כך שעסקינן במוצר מהול, כאשר רכיב **מיץ העגבניות המרוכז** שבו הינו משמעותי ביותר לצרכן וככל הנראה אין המדובר בשיעור גבוה כלל.
4. להלן הגדרת חלות תקן 357 "מיץ עגבניות":

101. חלות התקן

תקן זה חל על מיץ עגבניות המתקבל על-ידי סחיטה עגבניות טריות או המתקבל על-ידי שחזור המיץ ממיץ עגבניות מרוכז על-ידי מיהולו במים.

***רי"ב תקן 357 סומן כ-**נספח ג' לבקשה**

5. עסקינן ברכיב שני במוצר, המתכנה בשם "מיץ עגבניות מרוכז", כאשר עפ"י **תקן ישראלי ת"י 41 "מיץ עגבניות מרוכז"**, הינו מיץ המתקבל בתהליך של סחיטת עגבניות טריות ושל ריכוז המיץ שנסחט עד לדרגת ריכוז של 8 מעלות בריקס לפחות.
6. להלן הגדרת חלות תקן 41 "מיץ עגבניות מרוכז":

101. חלות התקן

תקן זה חל על מוצרים, המתקבלים בתהליך של סחיטה עגבניות טריות ושל ריכוז המיץ שנסחט עד לדרגת ריכוז של 8° בריקס לפחות.

תקן זה אינו חל על מוצרי עגבניות, שחל עליהם התקן הישראלי ת"י 730.

7. יתרה מכך, **התקן הספציפי החל על המוצר כאמור, "תקן 357"**, מורה בסעיף 108 ("סימון") כי יש לסמן את המוצר כאמור בת"י 143 (שימורי פירות וירקות).
8. בנוסף, סעיף 102 בתקן הספציפי (אשר כותרתו הינה "חלות תקן הישראלי ת"י 143"), **מורה כי המוצר יתאים לדרישות המפורטות בסעיפים הנקובים להלן של התקן הישראלי ת"י 143, אשר ביניהם גם סעיף הסימון.**
9. **סעיף הסימון בתקן 143, מורה כי "הסימון הגלוי יהיה לפי ת"י 1145".** להלן סעיף הסימון:

107.1 סימון גלוי

הסימון הגלוי יהיה לפי ת"י 1145 בתוספת ובשינויים אלה:

המסגרת המשפטית והחובות החקוקות הספציפיות בהן עסקינו

הפרת סעיף 8.3 לתקן 1145

10. כאמור לעיל, המשיבה הפרה באופן מובהק ושאינו משתמע לשני פנים את הוראות תקן ישראלי 1145 שהינו תקן רשמי ומחייב, הן שלעצמו והן מכוח צו הגנת הצרכן סימון ואריזה של מוצרי מזון-תשנ"ט 1998. הוראות סעיף 8 לתקן זה, אשר הן בעלות תוקף מחייב החל מיום 06.10.10 מורות כי במוצרים אשר **שמם כולל רכיב כלשהו במוצר**, ואו כאשר הרכיב חשוב לאפיונו של המוצר ולהבחנה בינם לבין מוצרי מזון אחרים ואו כאשר בסימון של מזון הרכיב מודגש באמצעות מילים, תמונות או תיאור גרפי אחר, הרי שיש לסמן ברשימת הרכיבים גם את האחוז שמהווה אותו רכיב מתכולת המוצר.

11. על מנת להבהיר את מהות הדברים יודגש כי הוראות **סעיפים 1.1.3.1-1 ו-2.1.2.3**, מורות, כי כאשר הרכיב צוין בשם של מוצר מזון או כאשר הרכיב חיוני לאפיונו של מוצר המזון או לצורך הבחנה בינו לבין מוצרי מזון אחרים, אזי שיש לסמן את תכולת הרכיב במוצר באחוזים למאה.

12. להלן לשון הסעיף :

סעיף 8 - רכיבים	
8.3	הכתוב בסעיף יחסים, ובמקום ייכתב:
	תכולת הרכיב תסומן כמפורט להלן.
8.3.1	תכולת רכיב, באחוזים למאה, תסומן באחד מהמסודים האלה:
8.3.1.1	כאשר הרכיב צוין בשם של מוצר מזון או כאשר שם המוצר המזון מתקשר בדרך כלל בעיני הצרכן לרכיב.
8.3.1.2	כאשר הרכיב חיוני לאפיונו של מוצר המזון או לצורך הבחנה בינו לבין מוצרי מזון אחרים, סבראם או השמות שבהם סומם עלולים לגרום לקשיים בהבחנה ביניהם.
8.3.2	סימון תכולת של רכיב במוצר מזון תהיה כמפורט בתקן הישראלי החל עמיו. במוצרים שלא חל עליהם תקן ישראלי תסומן תכולת הרכיב לפי קביעתה של הרשות המוסמכת.
8.3.3	תכולת הרכיב, כאשר לעיל, תסומן בסמל שם המוצר או ברשימת הרכיבים.

13. לא זו אף זו גיליון התקן תוסן בשנית (גיליון תיקון 7), באופן בו כאשר בסימון של מזון הרכיב מודגש באמצעות מילים (במקרה דנו הכיתוב "עשוי מרכיב") או תמונות (במקרה דנו תמונות עגבניות המתגוססות בחזית המוצר במתכונתן הגולמית), הרי שיש לסמן את תכולת הרכיב באחוזים למאה. להלן סעיף 8.3.1.3 אשר הוסף לתקן :

8.3.1.3	כאשר בסימון של מוצר המזון הרכיב מודגש באמצעות מילים או תמונות או תיאור גרפי אחר (לדוגמה: איור).
	הערה:
	סעיף זה ייכנס כחוקף סוף סיום כרטיס גיליון תיקון זה.

14. אשר על כן, ניכר כי עסקינן בעוסקת אשר בחרה לעשות דין לעצמה ולהפך בבוטות צורמת את הוראות תקן 1145 וכן את הוראות חוק הגנת הצרכן האוסרות על הטעייה צרכנית. המשיבה הפרה את הוראות הדין במתכוון וביודעין, ומתוך מטרה לשלול מהצרכן את היכולת לדעת נכונה מהמכיל המוצר אותו הוא צורך.

15. מיותר לציין כי מדובר בעניין בעל חשיבות עליונה מבחינתו של הצרכן. כאשר רוכש צרכן מוצר אשר מתכנה בשם "מיץ עגבניות", שעה שעל-גב המוצר, מופיעה תמונה של עגבניות במצבן הטבעי כלהלן:

16. להזכיר, כי עסקינן במוצר מהול במים, לאור כך, אין דבר חשוב יותר מבחינתו של הצרכן לדעת את שיעור רכו העגבניות המוכל במוצר וזאת על מנת לאמוד עד כמה הוא מהול.
17. לאור האמור לעיל, אי סימון שיעורו המדויק של רכיב רכו העגבניות במוצר המשיבה, החשוב (בין היתר) גם לאפיונו של המוצר ולצורך הבחנה בינו לבין מוצרי מזון אחרים (מיצים אחרים) מגלם מעשה ואו מחדל המטעה את ציבור הצרכנים ובשל כך מוסב לציבור הצרכנים נזקים ממוניים ובלתי ממוניים.
18. זאת ועוד, יובהר כי חוק הגנת הצרכן מטיל אף הוא חובה קוגנטית על העוסקים השונים לסמן נכונה את תוצרתם בהתאם לחוקים לתקנות ולתווי התקן הסונקרטיים, על מנת ליצור גילוי נאות לצרכן הפוטנציאלי, ולשמור על האוטונומיה של הפרט באשר לצריכת המוצרים ההולמים את רצונו ובריאותו, ולקדם את מעמד הצרכנים באמצעות הטלת חובות מוגברות על העוסקים.
19. למען זהות המונחים בכתבי בי-הדין, תקרא המבקשת "התובעת". והמשיבה "הנתבעת".

הצדדים

20. **הנתבעת**, "יפאורה- תבורי", הנה חברה פרטית המייצרת את מגוון המותגים והטעמים הרחב בישראל בתחום המשקאות הקלים והמיצים, כבר למעלה מ-70 שנה. בין מותגיה של המשיבה ניתן למצוא את: "תמוזינה, ספרינג, שופס, מיץ פז, קריסטל, RC קולה, עין גדי, מי עדן וספרינג טיי". חברת יפאורה תבורי נוסדה בשנת 1990 כתוצאה ממזיזון בין 2 החברות הבולטות בענף המשקאות הקלים- "יפאורה" ו- "תבורי".

(להלן: "הנתבעת")

***ירצ"ב פירוט אודות זהות הנתבעת כשם שמופיע אצל רשם החברות (הודפס מאתר של משרד המשפטים) מסומן כנספח ד' בקשה.

21. **התובעת** הינה צרכנית מן השורה, אשר רכשה את מוצר הנתבעת, המיוצר על- ידה והנמכר בין היתר בכל רשתות המזון הגדולות, הבינוניות והקטנות.

(להלן: "התובעת")

רקע עובדתי - נסיבתי

22. התובעת הינה כאמור צרכנית מן מהשורה אשר רכשה את מוצר הנתבעת "מיץ עגבניות עשוי מרכז בתוספת מלח", בשים לב לכך שהוא מכונה "מיץ עגבניות" ושכן התנוססו על פני אריזת המוצר תמונות של עגבניות גולמיות טבעיות, בסברה כי היא אכן רוכשת מוצר בו שיעור העגבניות מסך רכיבי המוצר הינו משמעותי (לפחות 98% להערכתה).
23. יודגש כי התובעת צורכת מיצי עגבניות כדרך קבע, וזאת משום היתרונות הבריאותיים הקיימים בעגבניות- בהן שיעור הוויטמינים והמינרליים גבוה.

24. במוצרה של המשיבה לא צוין שיעורו של רכיב העגבניות מסך רכיבי המוצר, שהינו חשוב ביותר לטעמה לצורך קיומה של בחירה מודעת ולשם צריכה בריאותית נבונה, שכן אם מוצר זה מכיל כמויות גבוהות של מים ניתן אף לוותר עליו ולצרוך משקה עגבניות סחוט טבעי חלף מוצר זה.

25. יודגש כי למרות התנוססות תמונת העגבניות המשכנעת המונחת על פני המוצר, חשה התובעת במהלך טעימה ממנו, כי עסקינן במוצר בעל מרקם דליל ומימי למדי.

***רצ"ב צילום אריזת המוצר סומן כנספח ה' לבקשה

26. המבקשת תטען, כי בעצם העובדה כי פרטים מהותיים במוצר הנוגעים לבריאות המוצר לא גולו והוסתרו מעיניה, וכי שהמוצר אינו מותאם לתקן וכן לרצונה הפרטי, ובפרט אי עמידה בקריטריונים אודות הצגת הפרטים המהותיים אודות המוצר- יש בכך להוריד את ערכו בעיני המבקשת באופן משמעותי.

27. לאחר גילויים אלה ועקב טעמו המהול של המוצר, לא צרכה המבקשת עוד ממנו, אך אריזתו נשתמרה אצלה.

נזקה של התובעת

28. המבקשת חשה תחושות של רמייה וכמי שהולכה שולל, וכי לא בכדי נמנעה המשיבה מלציין את שיעורו של רכיב רכו העגבניות. מדובר בנוק ממוני לכל דבר. ערכו של המוצר מבחינתו של הצרכן- יורד (מאחר והמוצר מסתיר בחובו פרטים מהותיים אשר עניינם בריאותי), וכך גם ערכם האובייקטיבי (אי עמידה בתקן).

29. בענייננו נגרם למבקשת נזק ברור ומובהק. מדובר בנוק שהוא ממוני ובנוסף מדובר בנוק שהוא בלתי ממוני. נקודת המוצא היא כי במוצר ששמו כולל את אחד מרכיביו/או שרכיב מסוים הובלט בו /או שהרכיב חשוב לאפיונו של המוצר ולצורך הבחנה בינו לבין מוצרים אחרים החשיבות העליונה ביותר היא לאחוזים שמהווה אותו רכיב מתוך המוצר.

30. המבקשת תטען כי בשל המידע העלום, לא היה בכוחה להתחקות אחר טיבו ומהותו של המוצר ולרכוש מוצר ההולם את רצונותיה.

31. המבקשת תטען, כי הייתה מוותרת על רכישת מוצר זה, לו הייתה יודעת כי עסקינן בשיעור זניח לטעמה של רכו עגבניות.

32. בעצם העובדה, כי פרטים מהותיים במוצר לא גולו למבקשת, יש בכך בכדי להוריד את ערכו של המוצר בעיני המבקשת באופן משמעותי.

33. יודגש כי בין היתר, גם המדובר בנוחות הצרכן, לבדוק פרמטרים מהותיים לבחינת מוצרים מקבילים או תחליפיים. הסתרת שיעור רכו העגבניות שבמוצר, מובילה לקיום פער בין ציפיותו של הצרכן ובין מצב הדברים בפועל ולפגיעה באיכותו של המוצר מבחינתו של הצרכן.

נראה כי בגין נזק ממוני זה יש לפצות את הצרכן בסכום הנגזר ממחירו הממוצע של המוצר בשוק (בסך ממוצע של 5.5 ₪, שכן בכל זאת הצרכן קיבל מוצר בעל ערך, אפילו אם איכותי פחות ממה שהתכוון לרכוש – במקרה זה נראה שיש להעמיד את הנזק הכלכלי על גובה של 50% ממחירו של המוצר.

34. בנוסף נגרם למבקשת נזק שאינו ממוני. בעקבות גילוי העובדות הנכונות המבקשת סבלה מעוגמת נפש וחוסר נוחות. עוגמת הנפש נובעת מכך שהמבקשת סבורה כי הוטעתה בעניין חשוב במיוחד לעניין מהותו של המוצר ואפיונו, נוצר אצל המבקשת פער מידע מהותי וערפול באשר למהותו של המוצר. המשיבה גם פגעה בנוחות המבקשת ובזכותה להשוות בין מוצרים שונים ותחליפיים- נזק זה יש להעריך בסך של 3 ₪ בגין כל מוצר.

המסגרת הנורמטיביתא. כללי

35. חוק תובענות ייצוגיות, מתיר הגשת תביעה ייצוגית, בעניינים המנויים בתוספת השנייה לחוק, או בעניינים בהם נקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש תביעה ייצוגית. כאמור בסעיף 3(א) לחוק:

"לא תוגש תובענה ייצוגית, אלא בתביעה כמפורט בתוספת השנייה או בעניין שנקבע בהוראת חוק מפורשת כי ניתן להגיש בו תביעה ייצוגית".

36. התוספת השנייה לחוק מונה רשימה של עילות, בהן ניתן להגיש תביעה ייצוגית, במקרה שבפנינו, חלות העילות הקבועות בסעיף 1 לתוספת וכלהן:

"תביעה כנגד עוסק, כהגדרתו בחוק הגנת הצרכן, בקשר לעניין שבינו לבין לקוח, בין אם התקשרו בעסקה או בין אם לאו".

אם כך בענייננו, התובעת הינה "הצרכן" ו"אז לקוח" כאמור בהגדרת החוק ואילו הנתבעת הינה "העוסק", כאשר במערכת יחסים אילו חלים מערכת חוקי הגנת הצרכן.

עילת התביעה מכוח עוולת הפרת חובה חקוקה

37. סעיף 63 לפקודת הניקיון, קובע את מהותה של עוולת הפרת חובה חקוקה כלהלן:

א. מפר חובה חקוקה הוא מי שאינו מקיים חובה המוטלת עליו על-פי כל חיקוק, למעט פקודה זו-והחיקוק, לפי פירושו הנכון, נועד לטובתו או הגנתו של אדם אחר, וההפרה גרמה לאותו אדם נזק מסוג או מטבעו של הנזק שאילו נתכוון החיקוק.

ב. לעניין סעיף זה רואים חיקוק כאילו נעשה לטובתו או הגנתו של פלוני, אם לפי פירושו הנכון הוא נועד לטובתו או להגנתו של אותו פלוני או לטובתם או להגנתם של בני אדם בכלל או של בני אדם מסוג או הגדר שאתם נמנה אותו פלוני.

38. סעיף 17(ב) לחוק הגנת הצרכן, קובע כי סימון על גבי מוצר המשווק לצרכן, יכול גם פרטים שאותם קבע שר הכלכלה שיש לצייןם בצו (צו הגנת הצרכן- סימון מוצרי מזון) שיצא מכוח סמכות זו של השר, אשר אימץ את הוראותיהם של תקן 1145 בכל הנוגע לסימון מוצרי מזון.

39. כפי האמור לעיל, תקן ישראלי 1145 קובע, לאחר שתוקן, כי מקום בו שמו של המוצר כולל את אחד מרכיביו ו"או כאשר הרכיב הובלט על אריזת המוצר (גם באמצעות ציור או איות), כאשר הרכיב חשוב לאפיונו של המוצר, יש לציין ברשימת הרכיבים גם את אותו אחוז רכיב מתכולת המוצר.

***רצ"ב העתקים של גיליונות התיקון (6-7) לתקן 1145 סומנו כנספח 1 לבקשה

40. זאת ועוד בכל הנוגע להוראות הכלליות לסימון מזון, כאמור בסעיף 3 לתקן 1145, חל איסור לסמן מזון באופן מטעה, כלהלן:

3.3. כל סיסון יהיה נכון, לא מטעה וניתן להוכחה.

41. מדובר בנזק ממנוי לכל דבר. נרכש מוצר אשר ערכו מבוסס על הנחה של הצרכן ולפיה המוצר כולל כמות ניכרת מהרכיב המהותי לאפיונו של המוצר. בפועל מוצר זה כולל כמות בלתי משמעותית מאותו רכיב לעומת ציפיותו של הצרכן. ערכו של המוצר מבחינת הצרכן- יורד, וכך גם ערכו האובייקטיבי.

42. נראה אפוא כי, המחוקק ביקש להקל על הצרכן ולאפשר לו באמצעות גילוי נאות והזרמת מידע אשר הינו חיוני לצרכן, אודות רכיבי המוצר, על מנת לשמור על האוטונומיה של הצרכן ומתן אפשרות לשקלל את צעדיו הצרכניים לאור קבלת מידע השוואתי נגיש.
43. למצער יצוין, כי הנתבעת התעלמה כליל מההוראות הללו, והציעה לקהל לקוחותיה, מוצר מבלי ליתן להם את חופש הגילוי הנאות והזרמת המידע אשר חיוניים להם.

הפרת הוראות חוק הגנת הצרכן

התובעת תטען כי אי סימון אחוז רכיב רכו הענבניות במוצר, עולה כדי הטעייתה כצרכנית לרבות הטעייתם של כלל חברי הקבוצה, כאמור בסעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, התשמ"א – 1981.

סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן, שעניינו איסור הטעיה, קובע כדלקמן:

2. איסור הטעיה	
(א)	לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת לרבות לאחר מועד ההתקשרות בעסקה – העלול להטעות צרכן בכל ענין מהותי בעסקה (להלן – הטעיה); בלי לגרוע מכלליות האמור יראו ענינים אלה כמהותיים בעסקה:
(1)	הטיב, המהות, הכמות והסוג של נכס או שירות;

44. בשל העובדה שהנתבעת נמנעת מלציין את האחוזים הנ"ל, היא למעשה מעלימה מעיני הצרכנים, פרטים מהותיים בעצם העסקה.
45. על-כך יוסף, כי אותו פרט מהותי מעוגן באופן חוקי, כך שההטעיה הינה חמורה יותר.
46. כמו-כן, סעיף 3 ו-4 לחוק הגנת הצרכן, דן בנושא איסור ניצול מצוקת הצרכן וחובת הגילוי וכדלקמן:

3. איסור ניצול מצוקת הצרכן	
(ב)	לא יעשה עוסק דבר – במעשה או במחל, בכתב או בעל פה או בכל דרך אחרת שיש בו ניצול מצוקתו של הצרכן, בדרתו או הפעלה בלתי הוגנת עליו, הכל כדי לקשור עסקה, בתנאים בלתי מקובלים או בלתי סבירים או לשם קבלת תמורה העולה על התמורה המקובלת.

4. חובת גילוי לצרכן	
(א)	(1) עוסק חייב לגלות לצרכן כל פגם או איכות נחותה או תכונה אחרת הידועים לו, המפחיתים באופן משמעותי מערכו של הנכס; (2) כל תכונה בנכס המחייבת החזקת או שימוש בדרך מיוחדת כדי למנוע פגיעה למשתמש בו או לאדם אחר או לנכס תוך שימוש רגיל או טיפול רגיל;
(ב)	עוסק חייב לגלות לצרכן כל פרט מהותי לגבי נכס שקבע השר באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

47. לאור הוראות סעיפים אלו, תטען התובעת, כי החקיקה מחייבת את היבואן להציג מידע וקובעת קריטריונים לאופן הצגתו על האריזה ולעמידתו בתנאים של הצגה. מדובר במידע מהותי לצרכן.

עשיית עושר ולא במשפט

48. כאמור לעיל ובמסכת העובדתית שתוארה בבקשה זו, באקט המחדלי אשר ננקט על-ידי הנתבעת בפרט שוויון הנפש והאדישות באשר לקיום הוראות המחוקק, יוצא אפוא כי הנתבעת מתעשרת שלא כדין על חשבונם של הצרכנים, עת גורעת מקהל הצרכנים מידע מהותי, אשר נועד לשם קנייה

נבונה והשוואתית, ובכך למעשה מאלצת את הצרכנים, לבצע רכישות בלתי מושכלות, כאשר הנשכר מכל אילו הינו העוסק ובמקרה שבפנינו הנתבעת.

פגיעה באוטונומית הבחירה של הפרט

49. בעניין זה, ניתן לאחרונה פס"ד (מיום 22/07/14), בע"א 1415/13 ל.ב נגד היינץ רמדיה ואח' (פורסם ב"נבו"). בהתאם לדברייה של כבי השופטת ד' ברק ארז, פסיקת פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה אינה אמורה להיות מותנית בכך שלחופש הבחירה אשר נשלל מן התובע נלווה נזק אחר, ולדבריה:

"פסיקת פיצוי בגין פגיעה באוטונומיה אינה אמורה להיות מותנית בכך שלחופש הבחירה אשר נשלל מן התובע, נלווה נזק אחר (כך, לדוגמה, תובע בגין טיפול רפואי שניתן ללא הסכמה מדעת אינו נדרש להוכיח כי הטיפול עצמו גרם לו נזק). כל מהותה של התביעה בגין ראש נזק זה, היא שהפיצוי ניתן בשל הפגיעה ביכולת הבחירה של התובע."

50. בית- המשפט מתבקש לקבוע כי לצד הנזק הכספי אשר נגרם לתובעת, הרי כי הסבו לה נזקים שאינם ממוניים בשל ההפרה הנידונה, במוכן זה שנגזלה מן התובעת, זכות הבחירה לבצע רכישות מושכלות של מוצרים, נפגעה זכותה האוטונומיה של התובעת לבחור את המוצר הרצוי מבין שלל המוצרים, המיניים, הסוגיים והאריזות ובנוסף נגרעה מהתובעת זכותה המהותית לאפיין את המוצר כפי שהדין מורה. זאת ועוד, במעשיה ואו במחדלה, התרשלה הנתבעת כלפי התובעת וכלפי קבוצת הצרכנים אותה היא מבקשת לשרת.

הפרת פקודת הנזיקין (נוסח חדש) התשכ"ח - 1968, סעיפים 35-36 - עולות הרשלנות

51. סעיף 31 לחוק הגנת הצרכן קובע מפורשות כי "דין מעשה או מחדל" כדין עולה לפי פקודת הנזיקין כדלקמן:

"31 פיצויים (תיקון): תשמ"א, תשמ"ד, תשמ"ו, תשמ"ח, תשנ"א, תשנ"ג, תשנ"ה, תשנ"ט (א) דין מעשה או מחדל בניגוד לפריקים ב', ג', ד' או ד'1 כדין עולה לפי פקודת הנזיקין (נוסח חדש). עולה כאמור נתונה לצרכן שנפגע מהעולה, וכן לעוסק שנפגע, במהלך עסקו, מהטעיה כאמור בסעיף 2."

52. כמו כן, תטען התובעת כי יש להחיל את סעיפים 35-36 לפקודת הנזיקין. הנתבעת התרשלה בכך שלמרות הוראות החוק הברורות, מי מטעמה לא מילא בקפידה אחר הוראותיו והפר בין במעשה ובין במחדל את החובות המוטלות עליו מכוחן של ההוראות.

53. כמו- כן, הנתבעת לא וידאה ו/או פיקחה כי מי מעובדיה או מנהליה נוהג על- פי החוק ומקיים את הוראותיו.

54. הנתבעת חייבת בחובת זהירות מושגית המוטלת על עוסק כלפי לקוחות וצרכנים. הנתבעת חייבת גם בחובת זהירות קונקרטית בעניין קיום הוראות הדין והתקניה. מתיאור הנסיבות לעיל, ברי כי הנתבעת הפרה את חובות הזהירות כלפי הלקוחות והצרכנים הפרה גסה ובוטה.

הגדרת הסעדים לקבוצה המיוצגת- אכיפת הדין

55. בהתאם לסעיף 10 (א) לחוק תובענות ייצוגיות, הרי שבעקבות אישור התביעה כייצוגית על בית- המשפט הנכבד להגדיר את הקבוצה אשר בשמה תנוהל התובענה:

"אישר בית- המשפט תובענה ייצוגית, יגדיר בהחלטתו את הקבוצה שבשמה תנוהל התובענה, לא יכלל בקבוצה אדם שעילת תביעתו נוצרה לאחר המועד שבו אושרה התובענה הייצוגית כאמור."

56. התובעת תטען כי את חברי הקבוצה יש להגדיר באופן הבא:

"כל הצרכנים, אשר רכשו את המוצר "מיץ עגבניות עשוי מרכז בתוספת מלח" של המותג "ספרינג" מתוצרת הנתבעת, וכל זאת במהלך 7 השנים האחרונות."

(להלן: "חברי הקבוצה")

57. הסעדים אותם בית- המשפט הנכבד מתבקש לפסוק הינם כלהלן:

א. **צו עשה וסעד הצהרתי.**

ב. **פיצוי כספי.**

58. כידוע, הסמכות להוציא צו צופה פני עתיד מקבלת משנה תוקף בעניינים הנוגעים לחוק הגנת הצרכן, אשר במהותו אינו צופה רק פני עבר, אלא גם פני עתיד. סעיף 2 לחוק הגנת הצרכן קובע כי עוסק לא יעשה דבר אשר "עלול להטעות צרכן". סעיף 31(א)2 לחוק זה, עוסק אף הוא במעשה הטעיה עתיד, שעה שהוא מסמיך את ביהמ"ש לפסוק לארגון צרכנים אשר סייע בבירור התביעה פיצוי, כאשר "הוברר לבית המשפט, שמעשה או מחדל של הנתבע גרם או עלול לגרום תקלה לציבור או לחלק ממנו והתובע הסתייע בהגשת התובענה בארגון צרכנים".

59. כאמור, הוראות חוק הגנת הצרכן צריכות להתפרש לאור תכליתו. לדיני הגנת הצרכן תכלית "ציבורית", בנוסף על תכליתם "הפרטית". מטרתם אינה רק טיפול בעניינו הפרטני של הצרכן מול העוסק, אלא גם קידום מטרות ציבוריות כגון, הגינות מסחרית, תחרות הוגנת ואכיפת הדין.

60. מכאן, כי זכות התביעה אינה נתונה רק למי שרכש את המוצר בעבר, אלא גם למי שעלול לרכוש מוצר זה בעתיד. ממילא, בתביעות מסוג זה ניתן לתת גם סעד צופה פני עתיד- סעד ציווי, ולא רק סעד של פיצויים הצופה פני עבר. מטרתו של צו זה היא מניעת הטעיה צרכנית בעתיד. ראה, אורנה דויטש, **מעמד הצרכן במשפט**, 2002, בעמ' 391, שם מתייחסת המחברת לכך שניתן לקבל צו מניעה בתביעת הטעיה לפי חוק הגנת הצרכן: "כאשר מתבצע צו מניעה להפסקת הפעילות העלולה להטעות, אמנם ראוי לאפשר הוצאתו של צו כזה גם אם התובע עצמו לא הוטעה. הפסקת המצגים המטעים תועיל לציבור הצרכנים שייתכן כי יוטעה.

61. כמו גם, בהתאם להוראות של סעיף 20 (ג) לחוק נקבע כי:

"מצא בית- המשפט כי פיצוי כספי לחברי הקבוצה, כולם או חלקם אינו מעשי בנסיבות העניין, בין משום שלא ניתן לזהותם ולבצע את התשלום בעלות סבירה ובין מסיבה אחרת, רשאי הוא להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה כולה או חלקה או לטובת הציבור, כפי שימצא לנוכח בנסיבות העניין".

62. בית המשפט הנכבד מתבקש בזאת ליתן צו הצהרתי, לפיו הנתבעת הפרה את הוראות חוק הגנת הצרכן ואת צו הגנת הצרכן (סימון ואריזה של מוצרי מזון) התשנ"ט- 1998, לרבות תקן 1145 והתשלח כלפי חברי הקבוצה.

63. כמו- כן, מתבקש בית- המשפט הנכבד ליתן צו עשה ולהורות למשיבה להסיר את המוצר מהמדפים, לתקן את הליקויים שנמצאו ולסמן את מוצריה כדרוש.

64. לאור המסגרת הנורמטיבית, אשר חלה באשר לסעדים הצהרתיים הראויים להיתבע במסגרת תובענה ייצוגית, ניכר כי במקרה שבפנינו, יהא נחוץ ומהותי להצהיר כי הנתבעת הפרה את הוראות הדין ולו בלבד למען לא ישונה מצב מעין זה בעתיד.

65. אם כך, פנינו רואות כי בתי- המשפט רואים בחשיבות מתן צווי עשה לעוסקים שונים, אשר עושים דין לעצמם ומפרים הוראות קוגנטיות בחוק, ובממשק למקרה שבפנינו, ראוי כי תנתן הוראה חד משמעית לנתבעת לציין על- גבי מוצרה את שיעורו המדויק של רכיב רכו העגבניות.

הערכת הנזק הממוני והבלתי ממוני אשר נגרם לחברי הקבוצה

66. על-מנת להעריך ולשום את הנזק הממוני שנגרם לחברי הקבוצה יש צורך לבחון את נתוני המכירות של הנתבעת, לרבות דו"חות הזמנות סחורה וראו תעודות משלוח אשר הונפקו על ידה ביחס למוצר הספציפי נשוא הבקשה אותו היא מייצרת ומשווקת.
67. יודגש כי הקבוצה אותה מבקשת התובעת לייצג הנה ציבור הצרכנים בכללותו.
68. יודגש כי מלא הנתונים הללו הנם נתונים ודוחות המצויים בידיעתן האישית והבלעדית של הנתבעת, עסקינן במידע שאינו מפורסם ואינו נגיש לידיעת הצרכנים.
69. על כן במידת הצורך שומרת התובעת לעצמה את הזכות לעתור לבית המשפט בבקשה למתן צווים ספציפיים לגילוי המידע הדרוש.
70. יודגש כי בנקל ניתן להתחקות אחר הנזק המצטבר שהרי אם תמסור הנתבעת פרטים מזויקים ביחס לכמות מכירת המוצר, הרי כי נדע לאמוד את הסעד הכספי של הקבוצה.
71. יודגש כי סעד הקבוצה הנו נזרת של 50% ממחיר המוצר, במכפלת שיעור המכירות של מוצר זה, או כל מוצר אחר לגביו לא קוימה החובה בצירוף הנזק הלא ממוני, בפרט לאור העובדה כי חלקו של ציבור הצרכנים לא היה רוכש מוצר זה מלכתחילה.
72. לחילופין, יודגש כי בחינת מכלול הנתונים הללו בידי מומחה, תעניק אינדיקציה מדויקת להערכת נזקם של חברי הקבוצה, שיעורם של חברי הקבוצה לרבות הפיצוי אותו יש לפסוק לטובתם.
73. לפיכך בשלב זה, בהיעדר נתונים ביחס לשיעור הנזק, ועל דרך האומדנה בלבד תעמיד התובעת את סכום התביעה של חברי הקבוצה בסך של 2,700,000 ₪.
74. כמו-כן יצוין, כי בהתאם לסעיף 20(א) לחוק התובענות הייצוגיות, מונחל מנגנון גמיש, אשר במסגרתו רשאי בית-המשפט לקבוע כיצד ניתן יהא להוכיח את נזקם האישי של החברים בקבוצה, כאשר בהתאם לסעיף 20(א) (3) יתרת הכספים אשר לא ידרשו תועבר לאוצר המדינה.
75. במקרה שבפנינו כשם שפורט לעיל, ניתן יהא לזהות בנקל חלק מחברי הקבוצה ולפצותם בהתאם לניתוח נתונים המצויים ביד המשיבה, שכן מדובר בקהל לקוחות של חברה ידועת שם, אשר על כן נהיר כי שומרת בקלחתה את הדוחות הרלוונטיים לתפוקת הייבוא/ המכירות שלה. לחילופין, במידה ויתגלו קשיים באיתור חברי הקבוצה, ניתן יהא ליישם את עקרונות הפיצוי לטובת הציבור הקבועים בסעיף 20(ג) לחוק.

סוף דבר

76. תובענה ייצוגית זו הכרחית על מנת לממש זכאותם לפיצוי של חברי הקבוצה מאת הנתבעת כפי שיובהר לעיל, בית-המשפט הנכבד יתבקש לפסוק פיצוי ממוצע בסך עשרות שקלים לכל חבר בקבוצה, סכום זה- אין די בו כדי לתמרץ תובע לפתוח בהליך משפטי מורכב ומסובך כנגד גופים עוצמתיים במיוחד כדוגמת הנתבעת וראה בהקשר זה את הדברים שנאמרו ברע"א 4556/94 טצת ואח' נ' זילברזף ואח', פ"ד מט(5) 774, בעמ' 784.
77. לאור כל האמור לעיל, מתבקש בית המשפט הנכבד להורות כדלקמן:
- 77.1 לקבל את התובענה כמפורט להלן כ-"תובענה ייצוגית", להתיר לתובעת לנהל את תביעתה כ-"תובענה ייצוגית" ולאשרה כ-"תובע מייצג", הכל כהגדרתה בסעיף 2 לחוק.
- 77.2 לחייב את הנתבעת, בתשלום פיצוי כספי ובסעדים, כמפורט בתובענה זו, בשיעור ובאופן שיקבע, לכל אחד מחברי הקבוצה שהוכחה זכאותו לפיצוי או לסעד כאמור ובהקשר זה:

- 77.2.1 להורות כי כל חבר קבוצה יהיה רשאי להוכיח את זכאותו לפיצוי כספי או לסעד אחר בתצהיר שיוגש למשרד ב"כ התובעת ולהורות כי ב"כ התובעת תשמשנה כ-"ממונה" בהתאם להוראת סעיף 20(ב)(1) לחוק.
- 77.2.2 לחילופין, להורות על תשלום פיצוי כספי בסכום כולל ועל אופן חישוב חלקו של כל חבר קבוצה ולהורות בדבר חלוקתו בין חברי הקבוצה, באופן יחסי לנוקיהם, של יתרת הסכום שתיוותר אם חבר קבוצה, אחד או יותר, לא דרש את חלקו, לא הוכיח את זכאותו לפיצוי או לסעד, לא אותר או שלא ניתן לחלק לו את חלקו מסיבה אחרת, ובלבד שחבר קבוצה לא יקבל פיצוי כספי או סעד אחר מעבר למלוא הפיצוי או הסעד המגיע לו; ולהורות כי כל יתרת סכום שנותרה לאחר החלוקה לחברי הקבוצה כאמור, תועבר לאוצר המדינה.
- 77.3 להורות על מתן כל סעד אחר לטובת הקבוצה, כולה או חלקה, או לטובת הציבור, כפי שימצא לנכון בנסיבות העניין.
- 77.4 להורות על פרסום הודעה לחברי הקבוצה.
- 77.5 להורות על תשלום גמול לתובעת המייצגת.
- 77.6 לקבוע את שכר הטרחה של בא הכוח המייצג בעד הטיפול בתובענה הייצוגית, לרבות בבקשה לאישור.

 שרון ענבר - מזלון, עו"ד
 ב"כ התובעת

 טלי לופי, עו"ד
 ב"כ התובעת

הודעה למנהל בתי המשפט¹

לכבוד

מנהל בתי המשפט

תדון: הודעה לפי חוק תובענות ייצוגיות

מספר תיק:

בכית משפט: מחוזי תל אביב

שמות הצדדים: 1. פזית יחב באמצעות ב"כ טלי לופו ושרון ענבר- פדלן

2. באמצעות ב"כ

3. באמצעות ב"כ

נגד

יפאורה- תבורי בע"מ

באמצעות ב"כ

פרטי המודיע:

שם: טלי לופו

כתובת: הגופר 17/4 קריית השרון, נתניה

תפקיד בהליך: תובע נתבע ב"כ תובע ב"כ נתבע חבר קבוצה אחר

זאת הודעה על:

הגשת בקשה לאישור לפי סעיף 6(א) לחוק; הגדרת הקבוצה לפי הבקשה: כל הצרכנים אשר רכשו את המוצר "כריך עגבניות עשוי מרכו בתוספת מלח" של המותג "ספרינג" מתוצרת הנתבעת, וכל זאת במהלך 7 השנים האחרונות; מועד הגשת הבקשה: 28/09/16; שאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי הבקשה: האם המשיבה הפרה את התקן וכן את חוק הגנת הצרכן; תמצית הבקשה לאישור התובענה: ראה לעיל; הסעד המבוקש: כספי, הצהרתי, עשה; הסכום או השווי המשוערים של תביעותיהם של כל הגמנים עם הקבוצה: 2,700,000 [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית משפט להמיר צידוף של אדם לקבוצה לפי סעיף 10(ב) לחוק;

החלטת בית משפט בדבר אישור תובענה ייצוגית או בדבר דחייה של בקשה לאישור לפי סעיף 14: הגדרת הקבוצה לפי סעיף 14(א)1: ; עילות התובענה והשאלות של עובדה או משפט המשותפות לקבוצה לפי סעיף 14(א)3: ; הסעדים הנתבעים: [סה"כ 20 מיליון];

החלטת בית המשפט ולפיה ניתן להגיש בקשה למיתור תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום תובע מייצג או בא כוח מייצג לפי סעיף 16(ד)1 לחוק;

לא הוגשה לבית המשפט, בתוך התקופה שקבע, בקשה למיתור תובע מייצג או בא כוח מייצג במקום כל התובעים המייצגים או כל באי הכוח המייצגים בתובענה ייצוגית אשר בית המשפט אישר את הסתלקותם או מצא שנבצר מהם להמשיך בתפקידם לפי סעיף 16(ד)2 לחוק;

הגשת בקשה לאישור הסדר פשרה לפי סעיף 18(ג) לחוק;

החלטת בית משפט בכל הנוגע להסדר פשרה לפי סעיף 19 לחוק;

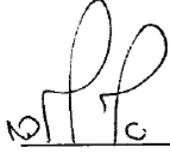
אחר:

¹ פורסם ק"ת תש"ע מס' 6915 מיום 29.7.2010 עמ' 1442.

להודעה זו מצורפים המסמכים האלה:

1. תובענה
2. בקשה
3. תצהיר
4. תמונות
5. תקנים

28/09/16

חתימה